

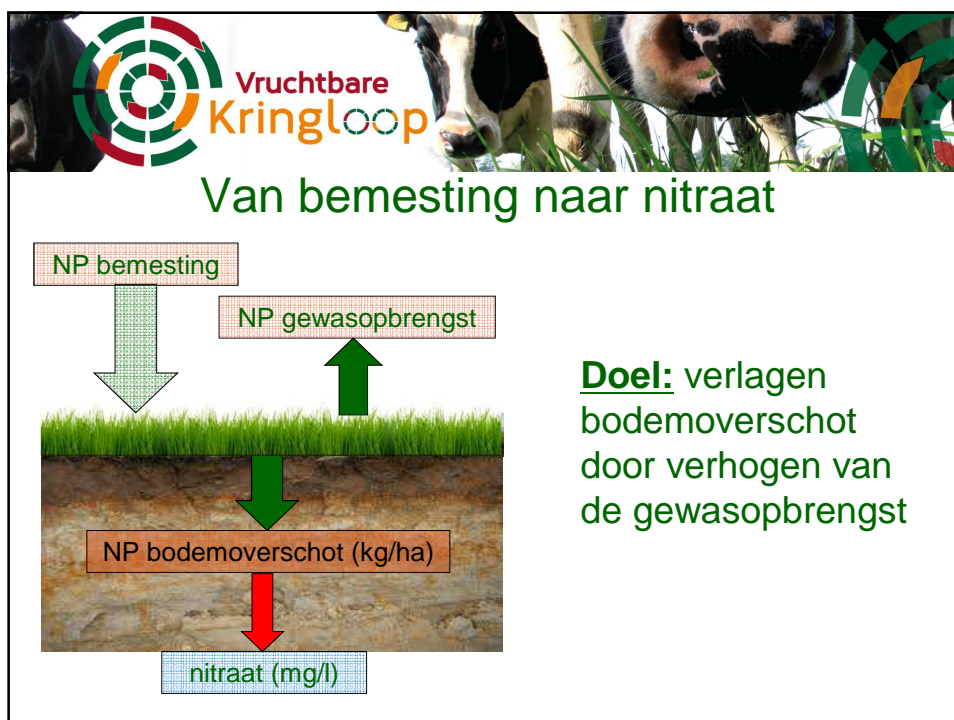

Maatregelen voor schoner grondwater

Werkwijze Vruchtbare Kringloop Achterhoek

Gerjan Hilhorst
WLR – De Marke

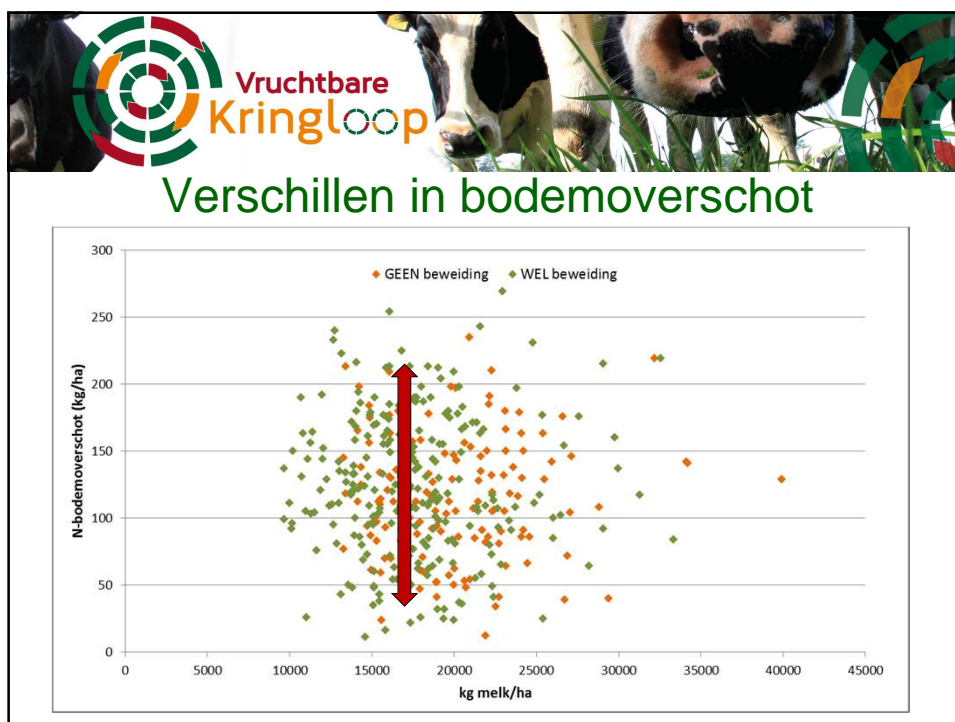
Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door:

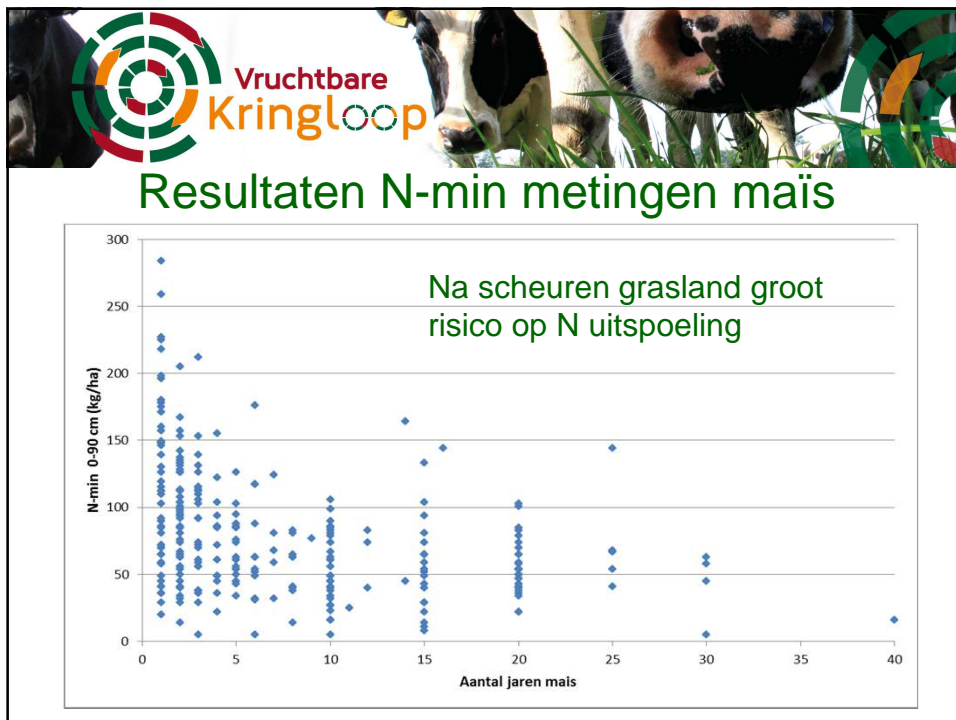
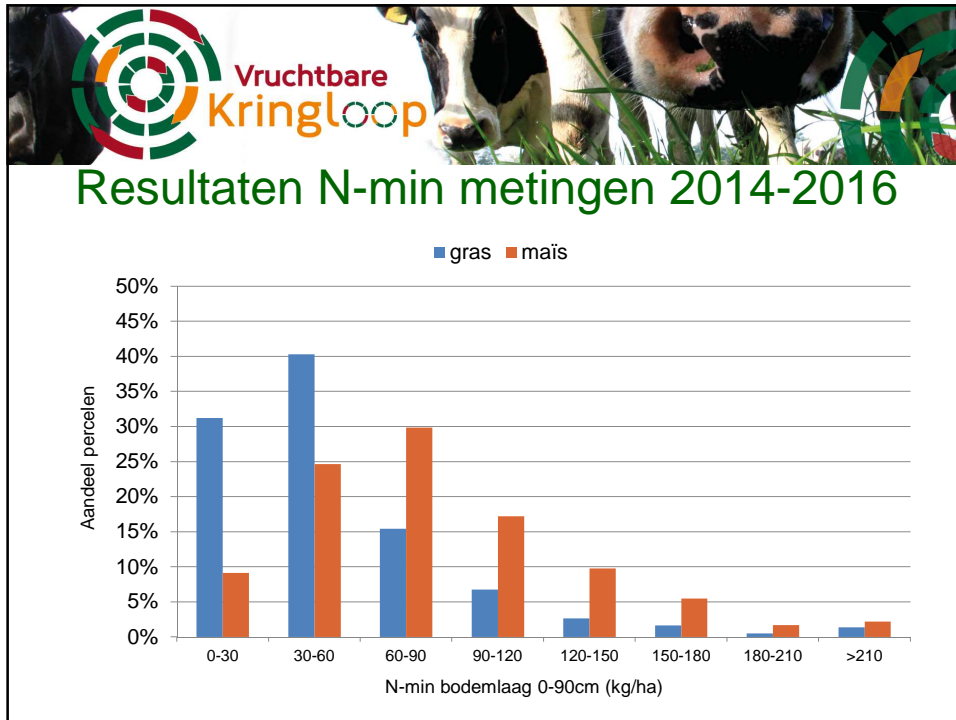

Resultaten KringloopWijzer

		<i>Toelichting score</i>	2015	2014	2013
BEX en BEP	Voordeel bedrijfsspecifieke excretie: stikstof		+12%	+17%	+12%
	Voordeel bedrijfsspecifieke excretie: fosfaat		+14%	+26%	+13%
	Voordeel bedrijfseigen gebruiksnorm: fosfaat		+40%	+32%	+3%
	BEX-excretie per ton melk: stikstof (kg N)		15,3	14,9	15,5
	BEX-excretie per ton melk: fosfaat (kg P2O5)		5,2	4,9	5,7
Bedrijfsoverschot	Melk per kg BEX-excretie: fosfaat (kg P2O5)		194	204	175
	Overschot per ha: stikstof (kg N)		246	135	224
Efficiëntie voeding	Overschot per ha: fosfaat (kg P2O5)	v	-40	-58	4
	Benutting: stikstof (%)		25	26	25
Opbrengst grasland	Benutting: fosfaat (%)		35	36	32
	Opbrengst netto per ha: droge stof (kg ds)	v	16574	18929	14952
Opbrengst maisland	Opbrengst netto per ha: KVEM (kvem)	v	16235	18376	14359
	Opbrengst netto per ha: stikstof (kg N)	v	370	467	350
	Opbrengst netto per ha: fosfaat (kg P2O5)	v	131	162	108
	Opbrengst netto per ha: droge stof (kg ds)		16924	20389	15439
	Opbrengst netto per ha: KVEM (kvem)		16238	20609	15063
Bodemoverschot	Opbrengst netto per ha: stikstof (kg N)		201	213	154
	Opbrengst netto per ha: fosfaat (kg P2O5)		32	30	64
Bodemoverschot	Overschot per ha: stikstof (kg N)	v	93	43	130
	Overschot per ha: fosfaat (kg P2O5)	v	-40	-58	4

Gras moet gras blijven

- Gering risico op stikstofverliezen
- Aandacht voor gras- en zodekwaliteit
- Beregening
- Beweidingsplan

- Wisselbouw op een gedeelte van het bedrijf ten dienste van het bouwland

Wisselbouw

60% blijvend grasland

20% maïs

20% gras/klover

Graslandvernieuwing

- Op zandgrond alleen in het voorjaar mogelijk
 - Bemesten in onbeteelde grond
 - Onkruidbestrijding lastig (o.a. kweek)
 - Opbrengst derving
 - Zaaian met een dekvrucht (graan)

- Veel gehanteerd alternatief
 - Tussen jaar maïs met gras inzaai in het najaar
 - Toename van de stikstofverliezen in de maïsteelt
 - Heroverweging scheurverbod?

Opbrengstverhoging grasland (1)

- Streven naar een goed BEX resultaat
 - N/P in excretie in evenwicht met N/P plaatsing
 - Behouden van organische stof op het bedrijf

- Verhogen benutting dierlijke mest
 - Goede verdeling gras / maïs / overige gewassen
 - Perceelspecifiek bemesten = bemesten naar opbrengstcapaciteit van het perceel
 - Verdunnen met water

Opbrengstverhoging grasland (2)

- Verbeteren bodemkwaliteit
 - Goede ontwatering
 - Voorkom bodemverdichting → machines en tijdstip bewerkingen
 - Bodemcheck: chemische en fysische kenmerken

Bodemcheck voor grasland

Samenvatting

- Gras moet gras blijven
- Verbeter de bodemkwaliteit
- Verhoog de benutting van dierlijke mest
- Perceelspecifiek bemesten op basis van opbrengst
- Geen eenjarig tussenteelt maïs bij graslandvernieuwing
- De uitvoering van het bedrijfssysteem is belangrijker dan het type bedrijfssysteem